

Bemærkninger til lovforslaget

1. Indledning

Efter § 4 i lov nr. 686 af 17. oktober 1986 om ændring af udlændingeloven skal forslag om revision af loven fremsættes for Folketinget i folketingsåret 1987-88. Med dette lovforslag foreslås denne revisionsbestemmelse ophævet. Det foreslås således, at udlændingeloven fra 1983 med ændringerne i 1985 og 1986 også fremover skal være den lovgivningsmæssige ramme for udlændinges indrejse og ophold her i landet.

Om Folketingets behandling af det lovforslag, der blev vedtaget som lov nr. 686 af 17. oktober 1986, henvises til lovforslag nr. 4 (blad nr. 4), Folketingstidende 1986-87, sp. 360, 829 og 998 samt blad nr. 99 og 132.

Justitsministeriet finder, at Danmark efter den gældende udlændingelov fortsat påtager sig sin del af løsningen af det internationale flygtningeproblem.

Samtidig giver loven de nødvendige rammer for en regulering af tilstrømningen af asylansøgere. Det er således under den gældende lov - i modsætning til situationen før oktober 1986 - muligt at tilbyde asylansøgere, der opholder sig her i landet, en rimelig hurtig afgørelse på ansøgningen om asyl, ligesom det er muligt at indlogere ansøgerne under passende indkvarteringsforhold.

I forbindelse med lovændringen i oktober 1986 tilkendegav regeringen, at man var indstillet på at overveje en forhøjelse af flygtningekvoten, når den tilsigtede begrænsning af den spontane flygtningestrøm var indtrådt, og den sagspukkel, der var ophobet inden lovændringen, var afviklet. Lovændringen har muliggjort, at sagspuklen nu i det væsentlige er afviklet af Direktoratet for Udlændinge og Flygtningenævnet. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne nedenfor under pkt. 5.

2. Udlændingeloven fra 1983 og ændringerne i 1985

a. Udlændingeloven blev vedtaget ved lov nr. 226 af 8. juni 1983, der trådte i kraft den 1. oktober 1983. Med loven blev retsstillingen for flygtninge forbedret, dels ved at flygtninge med Dan-

mark som 1. asylland fik retskrav på asyl, og dels ved at der blev indført en række retssikkerhedsgarantier i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om asyl.

Enhver udlænding, der på grænsen ansøgte om asyl, havde krav på at komme ind i Danmark og krav på at opholde sig her, mens ansøgningen blev behandlet.

Lovens afgrænsning af flygtningebegrebet var betydeligt mere vidtgående end Danmarks forpligtelser ifølge FN-konventionen af 28. juli 1951 om flygtninges retsstilling, idet den gav såvel konventionsflygtninge som de facto-flygtninge retskrav på opholdstilladelse her i landet samt en ubetinget ret til at opholde sig her i landet, mens asylansøgningen blev behandlet.

Afgørelsen om opholdstilladelse til flygtninge træffes i 1. instans af Direktoratet for Udlændinge. Afslag kunne efter 1983-loven i alle tilfælde indbringes for Flygtningenævnet. Der blev indført mulighed for at beskikke en advokat for den pågældende i forbindelse med Flygtningenævnets behandling af sagen, ligesom asylansøgeren og advokaten fik mulighed for mundtligt at redegøre for sagen i Flygtningenævnet.

b. I 1985 ændredes udlændingeloven to gange (lov nr. 232 af 6. juni 1985 og lov nr. 574 af 19. december 1985) med henblik på navnlig at lette sagspresset og sagsbehandlingen i Flygtningenævnet. Der blev således gennem en udvidelse af antallet af nævnsmedlemmer åbnet mulighed for, at nævnet kunne fungere i flere afdelinger. Endvidere blev der givet adgang til, at visse sager kunne behandles i et »lille nævn« (3 medlemmer mod normalt 7). Endelig blev der mulighed for, at Direktoratet for Udlændinge efter forelæggelse for Dansk Flygtningehjælp kunne afskære klageadgang til Flygtningenævnet med hensyn til åbenbart grundløse ansøgninger.

Flygtningenævnet fik samtidig mulighed for at bestemme, at behandlingen af visse sager skulle foregå på skriftligt grundlag.